

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 11.

27. Stycznia 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy Galicyjski przez posunięcie Tomasza Karchezy na Kommissarza Cyrkułowego uwolnione miejsce Koncepisty gubernialnego, nadał Józefowi Breinl gubernialnemu Konceptpraktykantowi.

C. K. Rząd krajowy Galicyjski przychylając się do prośby Protokolisty cyrkularnego Jasielskiego Szymona Sawickiego przeniósł go do Cyrkułu Bukowińskiego a uwolnione miejsce Protokolisty cyrkularnego Jasielskiego nadał Konceptpraktykantowi Stefanowi Nestorowiczowi, a to ze względu na jego kilkoletnią gorliwą służbę.

Gazeta Preszburgska z d. 18. donosi co następuje: »Trzydzieste siódme posiedzenie Seymu zagał w d. 10. b. m. nowy Król. Zastępca w rzeczach sądowych, Jerzy Mailath Székely przy Izbie Stanów, mową w języku Węgierskim, jako prawny Prezydent teyże, na którą odpowiedział imieniem Stanów Kanonik i Deputowany byłcy Grańskiey Kapituły Alexander Jordansky. Potem przystąpiono do dziennego porządku obrad, i projekt wypracowany w d. 7. i 9. t. m. na posiedzeniach cyrkularnych do odpowiedzi na list przez Izbę Magnatów na przesłanem posiedzeniu Stanom udzielony, po kilkugodzinnem naradzeniu się został Izbie Magnatów przesłany przez Deputacją, która oraz uczyniła ustne przełożenie do połączenia się Izb obiedwóch dla ułożenia nayspokorniejszego przedstawienia do N. Pana. Projekt powyższy został potem w Izbie Magnatów odczytany i podyktowany.

Na 38. posiedzeniu Seymu w d. 11., wzięta Izba Magnatów projekt Stanów pod uwagę, poczem rozmówiwszy się ustnie, wysłała Posła do teyże Izby, w której ten projekt podobnież odczytany a potem podyktowany został.

Dokończenie Zdania sprawy Zastępcy przyw. Austr. narodowego banku Melchiora Kawalera Steirnera i t. d., Wydziałowi bankowemu uczynione na Zgromadzenia tegoż w d. 9. Stycznia b. r.

Wszystek stan kass, w ostatnim dniu Grudnia 1824. oznił 44. mil. 14486 ZR. 34 2/4 kr.

W roku 1825 przyjęto 343 mil. 735391 ZR. 16 kr. Zatem dochód podniósł się do 387 mil. 749877 ZR. 50 2/4 kr. Wydatki czyniły 345 mil. 848321 ZR. 40 kr.; z tąd z ostatnim Grudnia 1825 pozostało we wszystkich kassach bankowych 41 mil. 901556 ZR. 10 2/4 kr. i w roku 1825 okazuje się ogólny handel 689 mil. 583712 ZR. 56 kr.

Dochody instytutu w roku 1825 były następujące: Z eskontowania 843421 ZR. 48 kr. Z pożyczki 728732 ZR. 21 kr. Z procentów od reszty pierwotnego majątku banku, i z prowizyi od pozostałości z ceny kupna dóbr rządowych 2 mil. 289615 ZR. 17 2/4 kr. Z należytyści od assygnat, których *minimum* dla ulgi handlu na 200 ZR. niżono, 39241 ZR. 6 2/4 kr. Z zysku na monecie 11460 ZR. 50 kr. Z prowizyi funduszu rezerwowego 130803 ZR. Z tąd czynią dochody 4 mil. 43272 ZR. 22 kr. Gdy zaś z tego, do dochodu na rok 1826 należące 296681 ZR. 50 kr. i wydatki zarządu 224402 ZR. 12 2/4 kr., razem 521084 ZR. 2 2/4 kr. będą odciągnięte, zatem okaże się czystego dochodu 3 mil. 522188 ZR. 19 2/4 kr.

Podług tego wypada na każdą z 50621 akcyi zysku 69 ZR. 34 3/4 kr. a jeżeli od tego potrąceniem zwyczajną w pierwszym półroczu już rozdzieloną dywidendę 30 ZR., tedy pozostaje jeszcze zysku 39 ZR. 34 3/4 na każdą akcyję.

Dyrekcya banku proponuje WPanom, z tego zysku podzielić 33 ZR., a pozostała ilość, która prawie tworzy szóstą część nadzysku, zostawieć w funduszu odwodowym, przezco okaznie się procent iednocy akcyi: w roku 1825 na 63 ZR., i prawo do funduszu odwodowego na każdą akcyję od terażniejszych 43 ZR. 14 2/4 kr., przy względzie właściwych dochodów funduszu pensy, podniosłoby się do 80 ZR. 6 3/4 kr.

Do przełożenia tego została Dyrekcya banku zpowodowana uwagą, że stopniowe podnoszenie się dochodów akcyi, może kredyt tych efektów ciągle pomnażać, — że przez złożenie blisko szóstey części nadzysku, na realizacją wartości akcyi zarówno będzie pomyślnie skutkowało, — i że fundusz odwodowy instytutu z dołączeniem tegoroczney nadzysku kwoty i z załączeniem funduszu pensyi urzędników banku, okaże istotnie suminę 2 mil. 539755 ZR. 15 kr., która przy ogólném działaniu tego instytutu, iak

się zdaie nie będzie potrzebną do pokrycia ubytków; a zatem nieustannie zostając w stopniujących stosunkach będzie miała korzystny wpływ, przez swoje procenta na dywidendy lat przyszłych.

Wzywając szanowne Zgromadzenie, aby na projekt podziatu przez Dyrekcją bankową wniesiony z przytoczonych powodów przyzwolić raczyło, upraszam na zakończenie, o upoważnienie mnie przez Wydział bankowy, abym N. Panu dostojnemu Założycielowi tego pożytecznego instytutu mógł na czele Dyrekcji banku złożyć najumiętsze dzięki Towarzystwa akcyjnego za opiekę niedawno temu instytutowi udzieloną.

(Wykazy dochodów uprzyw. Austr. narodowego banku z roku 1825 za obadwa półrocza, do następujących numerów odkładamy.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Podług wiadomości z Meksyku w Gazetach Londyńskich z d. 5. t. m. zamek San Juan de Ulua (pod Vera-Cruz) podał się w d. 22. Listopada r. z. przez kapitulacją. Zdaie się, że do tego powodem były choroby, między załogą panujące. Z 600 ludzi, z których się ieszcze załoga składała, umarło od 1. Września 300, a 200 było w szpitalu. Gubernator (Koppinger) z Oficerami i zdrowymi ludzmi załogi wsiadł w d. 5. Grudnia na korwetę Meksykańską Victoria, i przybył do Hawanny.

Kongres Buenos-Ayreski wydał w d. 9. Września ustawę, upoważniającą Władzę wykonawczą do zaassynowania potrzebnych summ na opędzenie kosztów poselstwa Zjednoczonych Prowincy nad rzeką la Plata, przeznaczonego na Kongres Panamski.

W Londynie odebrano gazety Karakaskie do d. 17. Listopada dochodzące. Według ostatnich wiadomości z Peru, Bolivar bawił ieszcze w Cusco; słyhać, że Jenerał Rodil uczynił przełożenia do poddania Callao. Należenie opłaty 10 procentu na własność gruntową, która od lat kilku w Kolumbii iako podatek wojenny była pobieraną, została na nowo nakazaną i sprawiła wielkie nieukontentowanie.

Wielka Brytania i Irlandyia.

Podług Gazet Angielskich wynosiły cła w roku 1824, 10 mil. 86000 funt. szterl. a w roku 1825 14 mil. 920000 funt. szterl. Ponieważ zaś sumnę z akcyzy do cła przyłączoną w ilości 5 mil. 540000 funt. z ostatniej summy potrącić należy, okazuje się niedoboru 706000 funt. szterl.

Strony, z któremi Angliia zawarła traktat, oddający iey w posiadłość kilka obwodów Szere-

bru, zowią się w pomienionym dokumencie iak następnie: Banka, Król Szerebru; Kong-Cubo, Xiążę Szerebru, Sumana Król, Bendu; Ta Bompey, Król Bullomu; Solockuh, Król Bagruhu; Suwarów, Król Czaru; Keneforree, Naczelnik w Szerbru; Will Aduh, Naczelnik w Jenkinsie; Ja Comba, Królowa Ja Comby; Thomas Caulker, Naczelnik z Bompey; Jerzy Caulker, Naczelnik w Tasso i na wyspach.

Francyia.

W d. 6. Stycznia, na Trzech Króli, był zwyczajny obiad familiyny w Tuileryiach. Xiążę Orleański został Królem migdałowym i wybrał Delfinową za Królowę. O godzinie 7 1/4 dostojne towarzystwo odprowadziło Króla do gabinetu, a o godzinie 8 powróciło do domów. W d. 7. Stycznia polował Król w lasku Vincenskim

W d. 6. Stycznia Kommissyia do pomników Egipskich wyznaczona, miała zaszczyt przełożyć Królowi ostatnie wydanie dzieła: *Description de l'Egipste*. Delfin, iego Małżonka i Xiężna Berry byli obecni. Król przyjął Kommissyją łaskawie i rzekł: »To piękne dzieło czyni zaszczyt Francyi.«

Zjednoczone Niderlandy.

Kuryier Niderlandzki z d. 30. Grudnia zawiera względem rozruchów na wyspie Jawie następujące wiadomości: Dnia 2. Sierpnia dowiedziano się w Batawii, że w Djojokarta spokojność niespodziewanie została zaburzoną. Od dni kilku spozrzegano, że Pargarang Djojokarty, Dipo-Negoro, ieden z opiekunów młodego Sultana, zebrał w swoim obwodzie (*dalem*) mnóstwo swoich wazalów. Wezwany przez Rezydenta, aby przyczyny do tego kroku objaśnił, pod różnemi pozorami tego unikał, i gdy nakoniec ów widział się być zmuszonym przyzwać go przed siebie, oparł się Pangarang ze swoimi, żołnierzom przeciwko sobie wysłanym, i niebawem potem z Pangarangiem Makoe Boemie, drugim opiekunem młodego Sultana, którego na swoją przeciagnał stronę, zbiegł. Obadwa Xiążęta zbuntowawszy się wraz ze swymi stronnikami wyruszyli do Dessa 7 mil od Djojokarty, gdzie woysk naszych oczekiwali. W d. 27. Lipca uderzył na nich oddział, iednakże bez stanowczych skutków; buntownicy rozproszyli się i aż do Djojokarty, dokąd nasze woyska szturmem weszły, niewdali się w żadną potyczkę. Na wiadomość o tych wypadkach posłał Rząd Jenerała Porucznika z pełnomocnictwem do Samarangu, aby wszelkie iakie na miejscu osądzi za potrzebne środki, przedsięwziął, dla zapobieżenia dalszym skutkom tego zdarzenia. W d. 25. przybył ón do Samarangu, z tąđ udał się do Soerakarta, gdzie wszystko było spokojne. Załogi Weltewrede i Samarau-

gu odebrały rozkaz natychmiast wyruszyć, i przybyły do Djojokarty. Woyska z Soesoehoenan iako też Pałkownika Paogarang Mango Negoro czyniły wspólnie z naszymi służbą i oddział tych woysk, mający udział do potyczki w d. 27. styczniowej się odznaczył. Podług najnowszych wiadomości panowała spokojność w Djojokarcie. Matka młodego Sultana Ratoo Agong, bawi z synem swoim w Katoo, i w najlepszym jest porozumieniu z Rezydentem. Pangarang, Pahve Alam, i Wielkorządca zostali wiernymi sprawie Sultana; opiekunów buntowniczych wspierała tylko niekörtzy Xiążęta w Djojokarcie. Zdaie się, że granice Djojokarty ku Katoo zajmują powstańcy. Kupa rozbojników uderzyła na tylną straż oddziału, prowadzącego pieniądze z Magelang do Djojokarty, rozproszyła takowy, i wielu z czterdziestu ludzi, takowy składających, położyła. Dwóch podoficerów i 11 żołnierzy z tęg straż przybyło na miejsce swojego przeznaczenia. Znaczny korpus buntowników ukazał się po kilkakroć przed Magelang, zupełnie otwartem miastem, atoli mały oddział piechoty pod Kapitanem Perron odparł ich zawsze ze stratą. Sądzą, że, gdy nadejdą w owe okolice nowe posiłki z Samarangu, nie będzie już potrzeba obawiać się rabunku powstańców. — Dotąd nie można było doścy przyczyny postępowania obudwu opiekunów Sultana, ponieważ w swoich manifestach do ludu nie przywodzą powodów do zażaleń i nie przemawiają imieniem swojego prawego Pana, młodego Sultana. Z resztą sądzą powszechnie, że początek działania owych obudwóch opiekunów przypisują fanatyzmowi Dipo-Negoro, który od niejakiego czasu trudni się wyłącznie sprawami duchownymi; i mniemanie to, iak się zdaie, zasadzać się ma na ziēm wyrozumieniu zachodzącem między powstańcami i Ministrem, iako też między znakomitemi Urzędnikami Dworu w Soesoehoenan.¶

Niemcy.

Gazeta Monachiyska zawiera pod d. 4. b.m. następujące urzędowe wiadomości: »Cesarzsko-Austryiacki nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister, Hrabia na Trauttmansdorffie-Weinsberg, na posłuchaniu wstępniem u Króla miał zaszczyt złożyć ozdoby złotego Runa, które obok życzeń N. Dworu przez umyślnie wysłanego C. K. Podkomorzego i Pułkownika Hrabiego Clam-Martinitz, przysłane zostały. Podobnież odebrał Król Jmć na prywatniem posłuchaniu daném Król: Pruskiemu Posłowi, Rady Stano Küster, ozdoby Król: Pruskiego Orła czarnego. i nawzajem wręczył onemuż dla oddania Królowi Pruskiemu order Sgo. Huberta. Dopiero w ostatnich dniach Król: Duński Posłannik, Podkomerczy i Pełnomocnik przy

Związku Niemieckim, Baron Pechlin, wręczył Królowi, na znak szczególnej przyjaźni, order Słonia, który podobnie, iak Poseł Cesarza Jego-Mości Austryiackiego już przez zmarłego Króla został Król: Bawarskim orderem zaszczycony. Pociągającą jest rzeczą, widzieć przez takie dowody poważania obcych Monarchów ku naszemu Królowi zapewnioną dalszą trwałość owego sposobu myślenia, iakimi ku Jego dostojnemu Oycu i Poprzednikowi tak zagraniczni Monarchowie, iak i wdzięczna Oyczyzna byli przeięci.¶

Król Jmć Bawarski uznając zastugi i wierną przychylność Xięcia L. Kraft Ernesta z Oettingen-Oettingen i Oettingen-Wallersteina raczył mu w dowód Swoięy łaski nadać dożywotnią godność Koronnego W. Ochmistrza Państwa, iako lenność Tronu.

Dziennik Rządowy Bawarski z d. 2. Stycznia zawiera reskrypt Gabinetowy z d. 20. Grudnia r. z., podług którego mający być mianowani Ministrowie nosić będą na przyszłość ubiór, iaki przeznaczony jest dla Radców Stanu. Ponieważ fraki mundurowe żadney oszczędności nie przynoszą, w kroiu swoim podlegają zmianie mody, dozwalają nosić rozmaite spodnie suknie, przeto naruszają zamierzoną równość, a przytém i przyzwitość obrażają, i w żadnym razie nie czynią odróżnienia w służbie, zatem takowe nie mają być więcey od d. 1. Października 1826 noszone.

Dziennik Rządowy Bawarski z d. 7. Stycznia zawiera rozporządzenie dotyczące się zarządu budownictwa. — Reskryptem z d. 31. Grudnia raczył Król: Radcę Filipa Lichenthalera mianować Swoim rzeczywistym nadwornym Bibliotekarzem.

Doświadczenia kolei żelaznych, do czego Król Jmć Bawarski Nad-Radcy górniczemu Baader dla lepszego onych urządzenia kazał dać 8,000 ZR., wykonane będą w obwodzie Królewskiego ogrodu w Nimfenburgu, a to w takim położeniu, gdzie wszelkie, iakie mogą trudności przy założeniu kolei żelaznych zachodzą, mianowicie: zwroty, miania, przerznięcie kolei przez inne drogi i doscy przykre wzgórk. Koley ta żelazna według ulepszoney zasady budowania, wynosić będzie 1200 stóp. Przygotowania do zrobienia tych doświadczeń są już rozpoczęte.

Prussy.

Pod-Dyrektor Kompanii Reńsko-Wschodnio-Indyjskięy, P. Becha, upoważniony został przez Mexykańskiego Jeneralnego Konsula w Bruxelli, P. Gerostina, aby towary Pruskie do Meksyku przeznaczone, w prowincyach Pruskich od Wezery aż do granicy zachodnięy kazał wyrabiać, a nawet by trudnił się w tym obwodzie przypadają-

ce mi interesami mającemi związek z handlem Meksykańskim; Król: Pruski Minister Spraw Wewnętrznych upoważnił go do przyjęcia tego zlecenia.

Rossyia.

Dnia 14. Grudnia wydał Cesarz Jegomość Mikołaj I. Rozkaz dzienny, mocą którego J. C. Mość raczył przyjąć tytuł Szefa pułków gwardyi: Preobrażeńskiego, Semenowskiego, Izmailowskiego, grenadyierów i batalionu Saperów gwardyi. Przez tenże rozkaz dzienny J. C. Mość W. Xiążę Michał, Wielki Mistrz artyleryi i dowódzca pierwszey dywizyi piechoty gwardyi, mianowany został Jenerał-Inspektorem inżynierów z zatrzymaniem wszystkich dawniejszych obowiązków. — Jenerał-Major Uszakov 2. i Strekatow, mianowani są Jenerał-Adjutantami J. C. Mości; prócz tego pierwszy przydany został do boku J. C. M. W. Xięcia Następcy Tronu. — Jenerał-Major Potapow I., Jenerał służby sztabu głównego J. C. M. mianowany Jenerał-Adjutantem J. C. Mości, z zatrzymaniem dawniejszych obowiązków. — Mianowani są Adjutantami Cesarza Jmci PP. Kawelin, Perowsky 2., Hodeyne 2., Baron Dellingshausen, Pułkownicy w pułku gwardyi Izmailowskiy, Lazarew, Kapitan 2gięj klasy w tymże pułku; Adlerberg, pułkownik pułku gwardyi Moskiewskiy i Hrabia Iwelicz Porucznik w batalionie saperów gwardyi. — Pułkownik pułku gwardyi Izmailowskiy Mörder, przydany do boku J. C. M. W. Xięcia Następcy Tronu, mianowany jest Adjutantem Cesarza Jmci z zatrzymaniem dawniejszych obowiązków.

Dnia 15. Grudnia Cesarz Jmć raczył wydać drugi Rozkaz, którym obięte są postanowienia następujące: Xiążę Galicyń 3., Pułkownik gwardyi Konnyy, mianowany Jenerał-Majorem, podobnież iak Hrabia Apraxin 2., Adjutant J. C. M. dowódzca pułku Kawaler-Gardów, który pozostaje przy pomienionych obowiązkach. — Jenerał-iazdy Woynow I. dowódzca korpusu gwardyi; Jenerał piechoty Sukin I. dowódzca twierdzy Petersburksięj; Jenerałowie-Porucznicy: Demidow I. i Baszutski, Kommandant Petersburga; Jenerał-Majorowie: Czyczeryn I., dowódzca pierwszey brygady dywizyi lekkiey iazdy gwardyi i pułku dragonów gwardyi; Suchozanet I. szef korpusu artyleryi gwardyi; Szenszyn I. dowódzca pierwszey brygady z pierwszey dywizyi gwardyi pieszey; Gołowin I. dowódzca czwartey brygady z drugiey dywizyi piechoty gwardyi; Neidhardt. 2., szef sztabu głównego korpusu gwardyi; Sazonow 2., szef

korpusu inżynierów gwardyi; Martynow I., dowódzca trzecięj brygady z drugiey dywizyi piechoty gwardyi; Woropanow I., Isleniew i Szypow dowódzcy pułków gwardyi strzelców Finlandzkich, Preobrażeńskiego i Semenowskiego, mianowani są Jenerał-Adjutantami Cesarza Jmci, z zatrzymaniem dawnych obowiązków. — Jenerał-Adjutantów Goleniszczew Kutnow I. pełnić będzie, aż do dalszego rozkazu, obowiązki Jenerał-Gubernatora wojennego Peterburgskiego. — Pułkownik Sinanski, pełniący obowiązki dowódzcy pułku gwardyi Izmailowskiy, mianowany jest dowódzcą rzeczowego pułku i Adjutantem J. C. Mości. — Mianowani są Adjutantami J. C. Mości z zatrzymaniem swych dawnych obowiązków: Pułkownicy dowódzcy batalionów Mikulin i Prianisznikow w pułku gwardyi Preobrażeńskięj; Stegelman I. i Albrecht 3., w pułku Semenowskim; Pułkownik Stürler dowódzca pułku grenadyierów korpusu; Xiążę Meszczerski I. Kapitan i Baron Salz, Porucznik w tymże pułku; Pułkownicy Wesetowski i Devitte w pułku Izmailowskim; Arbutow 2. dowódzca pułku grenadyierów Pawłowskiich i Bergmann 4., z tegoż pułku; Hartong, dowódzca pułku strzelców gwardyi; Baron Sarger z tegoż pułku; Moller I. dowódzca pułku strzelców Finlandzkich; Nesterowski, dowódzca pierwszey brygady artyleryi gwardyi; Bell I., dowódzca batalionu saperów gwardyi; dowódzcy dywizyi Sermetiew I., Łazenshoy 2., w pułku Kawaler-Gardów; Zachariewsky 2. i Baron Welho w pułku gwardyi konnyy i Sass 4., dowódzca szwadronu pionierów gwardyi.

Jego Cesarzka Mość wszystkim Jenerałom i Oficerom korpusów gwardyi, którzy się przy boku Jego znajdowali d. 14. b. m. oświadcza Swoie szególne zadowolenie za porządek, gorliwość i dokładność, z iaką rozkazy Jego wykonane zostały. Naznaczono gratyfikacyą po dwa ruble, po kieliszku wódki i po funcie ryb dla każdego z podoficerów i żołnierzy, którzy w dniu tym znajdowali się w szykach z Jego Cesarzką Mością.

Królestwo Polskie.

Gazety Warszawskie ogłaszają Postanowienie Xięcia Namiestnika Królewskiego z d. 29. Listopada r. z. nadające dodatkowo dla miasta Mogielnicy 4 Jarmarki, a mianowicie: 1) w dzień Śgo Krzyża w Maiu — 2) w dzień Śgo Jana Chrzciciela w Czerwcu — 3) w dzień Najswiętszey Panny Szaplerzney w Lipcu — 4) w dzień Śtey Łucyi w Grudniu, odbywać się mające.

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 4. Rozmaitości.)